

Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

Матеріали
X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

30 березня 2018 року

Одеса
ОДУВС
2018

УДК 351.74
ББК 67.401.133
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Р68 **Роль** та місце правоохоронних органів у розбудові
демократичної правової держави: матеріали X міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 30 березня 2018 р. — Одеса: ОДУВС,
2018. — 282 с.

УДК 351.74
ББК 67.401.133

BA%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%8F#%D0%9A%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0

Журавель А. В.,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ОДУВС

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ

Однією з найважливіших задач держави є створення та забезпечення ефективної політики ціноутворення, як процесу формування та встановлення цін. Особливо гостро для держави постає проблема ціноутворення під час економічних криз, вирішення якої полягає у застосуванні не тільки економічних важелів регулювання, а ще й нормативних.

Слід відмітити, що політика ціноутворення є складовою частиною загальної економічної та соціальної політики України і спрямована на забезпечення: рівних економічних умов і стимулів для розвитку всіх форм власності, економічної самостійності підприємств, організацій і адміністративно-територіальних регіонів республіки; збалансованого ринку засобів виробництва, товарів і послуг; протидії монополюючим тенденціям виготовлювачів продукції, товарів і послуг; об'єктивних співвідношень у цінах на промислову і сільськогосподарську продукцію, що забезпечує еквівалентність обміну; розширення сфери застосування вільних цін; підвищення якості продукції; соціальних гарантій в першу чергу для низькооплачуваних і малозабезпечених громадян, включаючи систему компенсаційних виплат у зв'язку із зростанням цін і тарифів; створення необхідних економічних гарантій для виробників; орієнтації цін внутрішнього ринку на рівень світового ринку [1, с. 435]. Вищевикладене свідчить про те, що проблема ціноутворення є достатньо актуальною для держави.

Законодавство України про ціноутворення складається з Господарського кодексу України від 16.01.2003 р., Цивільного кодексу України від 16.01.2003 р., законів України «Про ціни і ціноутворення» від 21.06.2012 р., «Про природні монополії» від 20.04.2000 р., Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25.12.1996 р. та деяких інших нормативно-правових актів.

Варто відмітити, що зараз діє Закон України «Про ціни і ціноутворення» 2012 року, який, хоча принципово не відрізняється від Закону «Про ціни і ціноутворення» 1990 року, але містить декілька нових важли-

вих положень, зокрема, визначення повноважень Кабінету Міністрів України як органу виконавчої влади в галузі ціноутворення. Так, Кабінет Міністрів України: забезпечує здійснення в країні державної політики цін; визначає перелік продукції, товарів і послуг, державні фіксовані та регульовані ціни і тарифи, які затверджуються відповідними органами державного управління; визначає повноваження органів державного управління в галузі встановлення і застосування цін (тарифів), а також по контролю за цінами (тарифами).

Отже, основним нормативно-правовим актом є Закон України «Про ціни і ціноутворення», він визначає основні засади цінової політики і регулює відносини, що виникають у процесі формування, встановлення та застосування цін, а також здійснення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення[2]. Ст. 13 цього Закону вказує, що державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень шляхом:

1) установлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання (фіксованих цін; граничних цін; граничних рівнів торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди); граничних нормативів рентабельності; розміру постачальницької винагороди; розміру доплат, знижок (знижувальних коефіцієнтів);

2) запровадження процедури декларування зміни ціни та/або реєстрації ціни.

Регламентації встановлення та застосування цін присвячено третій розділ Закону України "Про ціни і ціноутворення". Саме у ньому визначено види цін в Україні: вільні ціни та державні регульовані ціни. Вільні ціни встановлюються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін на всі товари, крім тих, щодо яких здійснюється державне регулювання цін. Державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку (ст. 8 Закону України «Про природні монополії»).

Перелік товарів та послуг, державні регульовані ціни на які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, визначає Кабінет Міністрів України в Постанові Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»[3]. Згідно із цією Постановою державне регулювання цін на товари, роботи та послуги здійснюється наступним шляхом:

- Міністерством інфраструктури встановлюються тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом, тарифи на перевезення пасажирів, багажу та вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному та внутрішньому сполученні;

- Міністерством освіти і науки, молоді та спорту та Міністерством охорони здоров'я, до сфери управління яких належать навчально-виховні заклади, встановлюються граничний розмір плати за проживання в студентських гуртожитках;

- Міністерство Внутрішніх Справ за погодженням з Міністерством фінансів встановлює граничні розміри плати за проживання в гуртожитках системи Міністерств;

- Національною комісією регулювання електроенергетики встановлюються тарифи на електроенергію, що відпускаються населенню для побутових потреб;

- Національною комісією регулювання електроенергетики та Міністерством економічного розвитку визначаються граничні рівні цін на природний газ для установ та організацій, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів, а також граничні рівні цін на природний газ для промислових споживачів та інших суб'єктів господарювання; встановлюються роздрібні ціни на природний газ для потреб населення;

- Міністерством соціальної політики здійснюється регулювання цін на протезно-ортопедичні вироби та технічні засоби профілактики інвалідності та реабілітації;

- Радою міністрів АР Крим, обласними, Київською та Севастопольською міською державною адміністрацією регулюються: торговельні надбавки, нормативи рентабельності на паливно-енергетичні ресурси, що відпускаються населенню для побутових потреб та граничні рівні рентабельності та граничні надбавки на дитяче харчування.

Також встановлюються торговельні надбавки до оптової ціни виробника на такі основні споживчі товари, як: борошно, хліб, макаронні вироби, крупи, цукор, яловичину, свинину та м'ясо птиці, ковбасні вироби варені, молоко, сир, сметану, масло вершкове, олію соняшникову, яйця курячі не вище 15 відсотків без урахування витрат з їх транспортування у міжміському сполученні [4].

Постанова Кабінету Міністрів України № 135 від 22 лютого 1995 р. визначає порядок державного регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи й послуги суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання, які порушують вимоги законодавства про захист економічної конкуренції, встановлюючи такі ціни чи інші умови придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умови існування значної конкуренції на ринку, або застосовуючи різні ціни чи різні інші умови до рівнозначних угод із суб'єктами господарювання, продавцями чи покупцями без об'єктивно виправданих на те причин [5].

Якщо проаналізувати вищевикладене, можна зробити висновок, що на даний час в Україні існує багато нормативно-правових актів, різних за своєю юридичною силою, які об'єднані однією метою – забезпечення порядку визначення цін. Враховуючи кількість та обсяг цих актів, досить складно застосувати їх відповідним органам, не говорячи вже про вивчення пересічними громадянами. Доцільно було б структурувати усі ці численні документи, здійснити їх систематизацію, викласти основні визначення, положення та функції державних органів у єдиному документі.

Література

1. Мілаш В. С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1. – Х.: Право, 2008. – 496 с.
2. Закон України «Про ціни і ціноутворення» від 21.06.2012 р. № 5007-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
3. Михайленко О.К. Правове регулювання цін та ціноутворення в Україні / О.К. Михайленко // Розвиток України очима молоді: соціальні, економічні та правові аспекти: Всеукраїнська наук.-практич. конф. молодих вчених та студентів, м. Харків, 18 квітня 2013 року. - Х.: ВБ «Фактор», 2013. - 2450 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25.12.1996 р. N 1548 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1548-96-п>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень» № 135 від 22 лютого 1995 р. N 135 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/135-95-п>

Даниленко С. К. ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ДОБРОСОВІСНОСТІ У ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	36
Дзіковська Н. Р. ВПЛИВ КОЛИВАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ВАЛЮТИ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	37
Дрішлюк В. І. ДЕЯКІ НОВЕЛИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	39
Жукова К. М. ДО ПИТАННЯ ПРО ДЕЯКІ НОВАЦІЇ В ВИБОРЧОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ.....	40
Журавель А. В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ.....	41
Карпенко К. К. УПРАВЛІННЯ ЦЕНТРАЛІЗОВАНИМИ СТРАХОВИМИ РЕЗЕРВНИМИ ФОНДАМИ МОТОРОНО (ТРАНСПОРТНОГО) СТРАХОВОГО БЮРО УКРАЇНИ.....	43
Кобзар М. В. СТРОК (ТЕРМІН) ЯК ЗАСІБ ДО ОБМЕЖЕННЯ СУБ'ЄКТИВНОГО ПРАВА НА ТОРГІВЕЛЬНУ МАРКУ.....	44
Корнієнко М. В. ВЗАЄМОДІЯ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В УКРАЇНІ.....	46
Косиця О. О. РОЛЬ КІБЕРКУЛЬТУРИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КІБЕРБЕЗПЕКИ.....	48
Кострицький І. Л. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ: ВЧИНЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПРАВОЧИНІВ.....	49
Кузьм'яних А. Ю. ПРОБЛЕМАТИКА ПРОДАЖУ ЕНЕРГЕТИЧНИХ НАПОЇВ.....	51
Кузніченко О. В. ЩОДО ГЕНДЕРНОГО АСПЕКТУ В РОБОТІ ПОЛІЦІЇ.....	52
Кушкань Т. В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАПОВІТУ.....	54
Макаренко В. В. НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ ЗБРОЇ.....	56
Миргород-Карпова В. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ.....	57
Мирошникова М. С. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ Й СОЦІАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА ПОЛІЦІЇ.....	58
Мошак О. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ СУБСИДІАРНОСТІ В НАДАННІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	60
Мусаєва С. С. ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УКРАЇНІ.....	61
Поварчук В. О. РЕЦЕПЦІЯ РИМСЬКОГО ПРАВА В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ.....	62
Продайко С. В. ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ЯК ЗАПОБІЖНИК ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОРСЬКОГО СТРАХУВАННЯ.....	64
Процюк Т. Б., Васюк М. В. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЯ ДОХОДІВ І ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	66
Саакян К. А. ЗЛОЧИННІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ: ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ.....	68
Скаковська І. І. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРОНИКЛИВОСТІ ЯК ОКРЕМОЇ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ СЛІДЧОГО.....	69
Тарасенко Л. Б. ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	70
Тягнирядно Є. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНОГО ІМІДЖУ ПРАВООХОРОНЦЯ.....	73